

Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání

SOCIOLOGIE

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SPOLUFINANCOVÁNO EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY

Oblasti vzdělávání v Národním kvalifikačním rámci terciárního vzdělávání

Oblasti vzdělávání se rozumí ucelený a vzájemně související úsek terciárního vzdělávání, v jehož rámci vznikají a uskutečňují se studijní programy. Oblast vzdělávání přitom není pouhým souhrnem v současnosti uskutečňovaných studijních programů s určitým společným jádrem, ale spíše prostorem, který by měl umožnit flexibilní vývoj studijních programů v budoucnu (integrace a další přeměny existujících programů a vznik programů nových).

Oblast vzdělávání je vymezena především deskriptory popisujícími výstupy z učení, které standardizovanou formou vyjadřují cíle vzdělávání a rovněž odrážejí společný teoretický metodologický, případně také filozofický a hodnotový základ dané oblasti vzdělávání.

Obecný popis oblasti vzdělávání zahrnuje zejména:

- jednoduchý a výstižný název oblasti vzdělávání;
- stručný popis historie, povahy a tematického rozsahu oblasti vzdělávání;
- poslání oblasti vzdělávání (co je předmětem a cílem poznávání v dané oblasti);
- uvedení páteřních oborů, které jsou jako akademické disciplíny pro danou oblast vzdělávání charakteristické a určující;
- vymezení cílů vzdělávání v dané oblasti;
- rámcový profil absolventů v dané oblasti vzdělávání s uvedením charakteristických profesí, zejména pak profesí regulovaných, které jsou relevantní;
- vztahy k ostatním oblastem vzdělávání (vč. mezních oborů).

Deskriptory oblastí vzdělávání převádějí volněji formulované popisy oblastí vzdělávání do kategorie očekávaných výstupů z učení – znalostí, dovedností a dalších způsobilostí (kompetencí) absolventů, a to v souladu s národními deskriptory kvalifikačního rámce.

Zaměřují se přitom na:

- **odborné znalosti** (konkretizace faktických i teoretických znalostí a stupně porozumění typického absolventa páteřního oboru),
- **odborné dovednosti** (konkretizace výzkumných, uměleckých nebo jiných praktických postupů uplatňujících odborné znalosti dané úrovně).

Pokud jde o obecné způsobilosti, tato kategorie vyjadřuje především kontext, v němž se od absolventa očekává, že bude odborné znalosti a odborné dovednosti uplatňovat, a míru samostatnosti a odpovědnosti, s jakou tak bude činit. Obecné způsobilosti jsou obecně popsány národními deskriptory jako společné napříč všemi oblastmi vzdělávání, a deskriptory oblastí vzdělávání proto tento typ výstupů z učení v zásadě nespecifikují.

Závaznost oblastí vzdělávání

Je přirozené, že existující oblasti vzdělávání zahrnují širokou a proměnlivou škálu oborů s různou mírou akademického nebo naopak profesního zaměření, z nichž některé se nacházejí na pomezí dalších oblastí vzdělávání. Účelem formulace deskriptorů oblastí vzdělávání proto zjevně nemůže být stanovení minimálního standardu platného pro všechny obory v dané oblasti vzdělávání, ani stanovení akademicky optimálního profilu absolventa. **Deskriptory oblastí vzdělávání se budou vztahovat k typickému absolventu páteřního oboru oblasti vzdělávání a budou vyvážené brát v úvahu akademický i profesní účel vzdělávání.** V tom se liší od národních deskriptorů, které představují minimální standard, tedy charakterizují odborné znalosti, odborné dovednosti a obecné způsobilosti, které musí absolvent prokazovat při absolvování daného stupně vzdělání.

Sociologie

STRUČNÝ POPIS POVAHY, TEMATICKÉHO ROZSAHU A HISTORIE OBLASTI

Sociologie má v českých zemích poměrně dlouhou tradici (T. G. Masaryk, B. Foustka, významné osobnosti meziválečného období – I. A. Bláha, L. Fischer, J. Král, E. Chalupný), přerušení jejího vývoje po roce 1948 však způsobilo, že musela být nově konstituována v 60. letech minulého století. Je chápána jako teoreticko-empirická disciplína výrazně orientovaná na analytickou práci a na intervence do řešení sociálních problémů (sociotechnická funkce). Po roce 1989 byl opuštěn model rozvoje založený na jediném paradigmatu a na silně ideologických předpokladech: dnešní sociologie se v souladu se světovým kontextem jeví jako multiparadigmatická disciplína. V oblasti teorie nedošlo k prosazení nějaké vůdčí školy nebo uceleného teoretického systému, v oblasti metodologie koexistují vedle sebe kvantitativní a kvalitativní metody. Přetrvává výrazná orientace na empirický výzkum a na něm založené aplikace sociologických poznatků v nejrůznějších sférách (organizace a průmysl, sociální politika, územní rozvoj, výzkumy sociální patologie, výzkum veřejného mínění, trhu, médií). Pokračuje proces formování jednotlivých odvětvových disciplín a hybridních oborů (gender-studies, poradenské aplikace, kriminologie, apod.). Přesto však zůstává sociologie poměrně jednotným a vnitřně konzistentním oborem, který nepodléhá hlubší specializaci nebo vnitřní diferenciaci.

Pokud jde o uplatnění absolventů, dochází k podstatným změnám. Před rokem 1989 byla vytvářena pro sociology „tabulková“ místa (v podnicích, v poradnách, v armádě, apod.), to dnes již není zcela obvyklé. Vzniká však řada nových příležitostí ve výzkumných agenturách i na vysokých školách, kde se sociologie stává často východiskem studia dalších oborů (právní, ekonomické školy, studium sociální práce, sociální politiky, některých zdravotnických specializací, bezpečnostních studií, atd.). Sociologové nadále nacházejí prostor ve vědě a výzkumu. Sociologům se ovšem výrazněji otevírají perspektivy také v oblasti managementu (a to nejen personálního) nebo poradenství (consulting).

Sociologie je rozvíjena pluralitním způsobem na základě sdíleného principu komplementarity, ve výsledném tvaru možná až překvapivě jednotným způsobem. Platí to i o způsobu výuky, ve které konsenzuálně vykryštovala určitá základní matrice, aniž by byly explicitně formulovány nějaké standardy. Do jisté míry zde působí fakt, že katedry sociologie spolupracovaly již v 80. letech v oblasti výuky sociologie, a nakonec také přechod na dvoustupňový model studia přispěl k určitému sjednocení představ. Nic na tom nemění ani skutečnost, že vedle tradičních pracovišť (Praha, Brno) se objevují další vysoké školy vyučující sociologii (Olomouc, Plzeň). Sociologie se vyučuje (jako součást komplexu společenských věd) také na středních školách. Tvoří často předmět společného základu i na VOŠ. Na této úrovni však ani perspektivně nelze uvažovat o specializovaném oborovém studiu. Tradičně výrazný akcent je kladen na doktorské studium sociologie, neboť příprava plně kvalifikovaného odborníka je dlouhodobou záležitostí (s ohledem na zvládnutí značné šíře oboru i osvojení praktických výzkumných zkušeností).

Sociologie jako oblast vzdělávání je primárně zaměřena na člověka v sociálních vztazích, na společnost a v ní fungující systémy a procesy. Do jejího zorného pole spadají skupiny, komunity i organizace, zabývá se jevy na mikro-, mezo- i makro-úrovni. Musí zvládnout řadu velmi komplexních kategorií (kultura, sociální nerovnost, životní styl). Klíčové je osvojení kritického myšlení, schopnost vidět věci v souvislostech a z různých úhlů pohledu, odhalovat jejich latentní funkce a neočekávané důsledky, proto musí vzdělávání rozvíjet schopnost sebereflexe, a též hledání rovnováhy mezi vědeckou objektivitou a společenskou angažovaností. Vzhledem k bezprostřední práci s lidmi je třeba klást důraz na etické principy

a na hodnotové aspekty činnosti včetně ochrany lidských práv, principů humanismu, demokracie a tolerance. Výrazný je požadavek propojení s odbornou praxí během studia i role konkrétní osobní zkušenosti z života v různých společnostech, v různých kulturních podmínkách. Sociolog by měl možnost zvolit si své paradigma a své metody, na druhé straně musí umět vyhodnotit a respektovat z této volby plynoucí omezení a limity. Měl by zvládnout pravidla vědecké a odborné komunikace a osvojit si základní hodnoty sociologické obce.

Panuje značná shoda v tom, že příprava v sociologii zahrnuje širší společensko-vědní základ (např. filozofie ekonomie, psychologie, logika, základy managementu), výklad sociologické teorie a metodologie doplněný nabídkou obvykle volitelných specializačních kursů na bázi oborových disciplín. Teoretický blok zahrnuje vedle obecné teorie také dějiny sociologie a přehled soudobých sociologických teorií. Metodologický blok doplňují vedle základních předmětů (metody techniky sběru a analýzy dat, projektování výzkumu) statistika a využití výpočetní techniky při zpracování dat. Vedle kvantitativní metodologie se přednáší také kvalitativní metody.

Sociální systémy a v nich probíhající procesy, sociální jednání i na úrovni jednotlivého aktéra. Konkrétní sociální problémy v různých sférách života společnosti, ale také jejich hluboké teoretické reflexe. Sociologické poznání se zaměřuje na

- identifikaci a analýzu sociálních problémů či jednotlivých výzkumných témat,
- analýzu možností řešení těchto situací,
- implementaci a způsoby poskytování podpory klientům při řešení zadaných úkolů,
- sledování vývoje společnosti a jejích jednotlivých segmentů, evaluace přijímaných programů a opatření, z toho vyplývající náměty a podněty k rozvoji sociologie, k možnostem zobecnění, k hledání nových metodologických postupů.

PÁTEŘNÍ OBORY

- Obecná sociologie (teorie),
- Dějiny sociologie a soudobé sociologické teorie,
- Metody a techniky sociologického výzkumu,
- Statistika,
- Psychologie a sociální psychologie,
- Demografie,
- Sociologie způsobu života a životního stylu, věkových skupin,
- Sociální deviace a sociální patologie,
- Management a sociologie organizace, sociologie práce,
- Sociologie veřejného mínění, médií, trhu a reklamy,
- Sociologie rodiny,
- Ekonomická sociologie, sociální politika,
- Sociální struktura, stratifikace a nerovnost,
- Sociologie kultury, sociální antropologie.

VYMEZENÍ CÍLŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Základním cílem vzdělávání v sociologii je poskytnout absolventům teoretický a praktický základ pro aktivní práci v oboru a v dalších sférách praxe, a to na základě

- rozvoje teoretického a kritického myšlení, schopnosti tematizovat sociální problémy a klást relevantní otázky pro jejich hlubší zkoumání,
- dovedností v oblasti získávání, zpracování a vyhodnocování empirických údajů a dat,
- zkušeností z oblasti aplikace poznatků, znalosti alternativ intervence v souvislosti s operativními i strategickými dimenzemi rozhodovacích procesů.

Rámcové cíle této oblasti jsou zaměřeny zejména na poskytnutí takového systému poznatků a dovedností, který umožňuje

- porozumět situaci klienta (zaměstnavatele, studentů) v širším společenském kontextu,
- podporovat klienty v dosahování žádoucích změn,
- zkvalitňovat podmínky pro vlastní profesní a osobnostní rozvoj absolventa, a to včetně propojení teoretické výuky s praxí,
- chápat etické souvislosti výzkumu a práce s lidmi (např. znalost kodexů ESOMAR, SIMAR),
- adekvátně komunikovat, a to i v cizích jazycích.

Sociální systémy a jednající aktéři v nejrůznějších oblastech či sférách života společnosti. Toto jednání nemusí mít pokaždé ráz sociálního problému, protože sociologické poznání sleduje i cíle obecně kultivační, vede k pochopení pozice jedince ve vztahu ke společnosti, k respektování historických rámců a souvislostí jednání. Jde o posilování prvků racionality a svobody lidského jednání, o výběr optimálních rozvojových strategií (na úrovni jednotlivce, sociální skupiny, organizace, územního celku nebo celé společnosti (včetně nadnárodních celků)).

Sociolog by měl být kvalitně připraven na:

- adekvátní vymezení relevantních problémů či jednotlivých výzkumných témat, heuristicky plodných hypotéz a na přípravu výzkumných projektů,
- sběr kvalitních dat a na hlubokou a všestrannou analýzu jejich obsahu,
- odpovědné posouzení validity a reliability sociologické informace a možností zobecnění,
- hledání doporučení, na implementaci a způsob podpory klientů při řešení zadaných úkolů,
- evaluaci přijímaných programů a opatření,
- trvalé obohacování vlastních poznatků a na formulování podnětů k rozvoji sociologie jako vědního oboru (počítaje v to aspekty kumulace poznatků, možnosti zobecnění nebo hledání nových metodologických postupů).

Základní systém poznatků potřebných pro kvalifikovaný výkon sociální práce obsahují následující **okruhy vzdělávání**:

- Filozofie a etika:

Uvádí do filosofického myšlení způsobem, který umožňuje hlubší porozumění povahy vztahu člověka a světa, vztahu člověka k člověku, dotýká se tedy také etických, axiologických aspektů. Nabízí vhled do základů jednotlivých paradigmat a přibližuje základní kategorie, z nichž vychází metodologie. Poskytuje základní orientaci v dějinách filozofie a osvětluje podmínky, za nichž vzniká sociologie.

- Psychologie:

Celek obsahuje základy obecné psychologie a psychologie osobnosti, psychologie zdraví i psychopatologie, součástí jsou rovněž témata z oblasti kognitivní výbavy lidské psychiky, lidské emocionality, motivačních faktorů rozvoje osobnosti včetně typologie osobnosti atd. Důležité jsou zde sociální faktory ovlivňující lidskou psychiku a především porozumění podstatě sociální interakce v rámci témat sociální psychologie.

- Demografie:

Vybavuje studenty základními poznatky o struktuře společnosti a o důležitých vývojových trendech. Učí studenty aktivní práci s daty.

- Obecná sociologie:

Navazuje obvykle na Úvod do sociologie, podává výklad všech základních pojmů a kategorií, a to v kritické konfrontaci jednotlivých autorů či směrů. Tvoří základní kostru oboru, základní rámec uvažování. V jednotlivých okruzích ovšem nabízí řadu konkrétních sociologických poznatků, neplní tedy pouze metateoretickou nebo obecně metodologickou funkci.

- Dějiny sociologie:

Tvoří rovněž páteř programu, jejich význam je dán tím, že v sociologii dochází neustále ke střetávání paradigmat, že je tudíž třeba znát kořeny zdroje jednotlivých přístupů či teorií. Nabízejí základní orientaci v dílech klasiků sociologie (Comte, Marx, Durkheim, Pareto, Weber, Simmel, Parsons), obvykle nacházejí pokračování v kursu soudobých sociologických teorií, do kterého spadá vývojové období druhé poloviny dvacátého století.

- Metody a techniky sociologického výzkumu:

Tematický celek se v teoretické části zabývá principy kvalitativního i kvantitativního přístupu ke zkoumání sociální skutečnosti. Zabývá se širokou paletou jednotlivých výzkumných technik, základními fázemi empirického výzkumu, ukazuje metody statistického zpracování dat včetně principů testování hypotéz. Zahrnuje i podíl na projektování výzkumu a jeho praktické realizaci.

- Statistika:

Tvoří obligatorní součást metodologické průpravy. Zabývá se problematikou výběrových šetření, instrumenty jednorozměrného popisu, třídění vyšších stupňů i vícerozměrnou analýzou dat. Je propojena s výukou zaměřenou na využití počítačů a programů na zpracování dat (SPSS, Stata). Důraz je kladen na testování hypotéz i na exploraci, na získání rutinních návyků v analytické činnosti samozřejmě na základě hlubokého pochopení principů.

- Odborná praxe:

Podporuje odbornou způsobilost a rozvíjení kompetencí k práci sociologa v různých typech institucí a organizací, vede k reflexi zkušenosti z odborné praxe a sebereflexi.

- Sociologie způsobu života a životního stylu:

Tento předmět umožňuje rozvinout některá témata obecné sociologie a pojednat je v nových souvislostech – např. průnik práce a volného času, vybrané problémy sociologie kultury, médií a masové komunikace, sociologie věkových skupin (mládeže, stáří), sociologie módy, turismu, apod.

- Sociální patologie:

Tematický celek sociální patologie (sociální deviace) patří do nabídky základních, i když obvykle volitelných specializačních nebo rozšiřujících aplikací. Týká se sociálních jevů, chování a jednání narušujících a ohrožujících sociální fungování jednotlivců, skupin a celé společnosti. Vychází se z výkladu základních pojmů a souvislostí a z rozboru jednotlivých teorií sociálních deviací, další část se soustřeďuje na jednotlivé formy sociální deviace a sociálně patologické jevy. Alternativu či komplement k tomu bloku lze hledat v oblasti výzkumu sociálních problémů nebo sociální exkluze.

- Management a sociologie organizace:

Ve většině programů se objevují přednášky z teorie řízení, které lze dále rozšiřovat ke specializacím v oblasti řízení lidských zdrojů, ale také k specializovanému poradenství (řízení změn). V tomto bloku výuky mají být zařazena také základní témata týkající se práce, pracovní spokojenosti a motivace, zkoumání sociálního klimatu nebo kultury organizace.

- Sociologie veřejného mínění, médií, trhu a reklamy:

Z hlediska uplatnění absolventů jde o typickou specializaci, která připravuje studenty na budoucí práci v agenturách. Vychází z teoretického vymezení základních východisek (veřejné mínění, ale také např. marketing, reklama, public relations), souběžně s tím ukazuje typické metodiky zkoumání jednotlivých témat či zadání výzkumu.

- Sociologie rodiny:

Bývá přednášena jako samostatný kurs, jehož význam stoupá tam, kde se sociologie soustřeďuje na témata z oblasti sociální politiky.

- Ekonomická sociologie:

Rovněž dotváří zaměření do oblastí sociální politiky. Analyzuje fenomény zaměstnanosti, příjmů domácností, bydlení, ekonomických strategií aktérů.

- Sociologie kultury:

Většinou získává status volitelných specializací, v kombinaci se sociální antropologií může plnit i funkci širšího základu. Dotýká se třeba tématu etnických vztahů, subkultur, ale může se zaměřovat i na kulturu v užším slova smyslu či na projevy masové kultury.

RÁMCOVÝ PROFIL ABSOLVENTŮ

Bakalářský program je koncipován s ohledem na praktické potřeby uplatnění absolventů, a to především v oblasti marketingového výzkumu, výzkumu veřejného mínění a trhu, v reklamních agenturách. V podnikové sféře se absolvent uplatní na úseku práce s lidskými zdroji nebo v public relations, v institucích tripartity a kolektivního vyjednávání. Reálné je také uplatnění absolventa ve státní správě, a to zejména v oblastech, kde je potřebná důkladná znalost širších souvislostí (úřady práce a politika zaměstnanosti, sociální politika). Příprava zdůrazňuje schopnost absolventa získávat a vyhodnocovat empirická data, provádět analýzu konkrétních problémů a předkládat praktická doporučení k jejich řešení.

Magisterský program tyto základy doplňuje o pokročilejší metody analýzy a o další specializace. Nechybí příprava na vedení samostatných výzkumných projektů a na vysoce kvalifikovanou expertní nebo tvůrčí vědeckou činnost. V rámci některých pracovišť je možno prohloubit přípravu na pedagogické působení. Absolvent sociologie může v praxi plnit úkoly vědecko-výzkumné, výchovně-vzdělávací i organizačně-operativní. Může být využit pro činnosti řídicí, pedagogické nebo poradenské, a to i v podnikatelské sféře. Uplatňuje se zejména na úseku sociálního a územního rozvoje (v rámci podniků, obecních úřadů, úřadů práce ap.) a v agenturách pro výzkum veřejného mínění a trhu. Je připraven pro výkon funkce v rámci středního managementu v podnicích. V hromadných sdělovacích prostředcích najde uplatnění ve výzkumných odděleních i v redakční práci. Může být využit i ve státním aparátu a v činnosti společenských a výchovně-vzdělávacích organizací.

Absolventi se v návaznosti na stupeň vzdělání uplatní zejména jako:

- řídicí pracovníci na úrovni středního nebo vyššího managementu v organizacích (výrobních, státních i neziskových),
- výzkumníci a analytici pracovníci v sociálních institucích, na magisterském stupni i jako vysoce kvalifikovaní a specializovaní experti (například organizační rozvoj, kriminologie, marketing),
- pedagogové středních, vyšších odborných a vysokých škol se zaměřením na sociální oblast.

Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání

DESKRIPTORY OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ

	Bakalářský studijní program	Magisterský studijní program	Doktorský studijní program
	Absolventi studijního programu		
Odborné znalosti	<ul style="list-style-type: none"> • prokazují porozumění předmětu sociologie, její struktury a funkcí, a to se znalostí odlišností od ostatních společenských věd; • prokazují široké znalosti základních sociologických pojmů; • prokazují široké znalosti dějin sociologie a jejích soudobých vývojových trendů; • osvědčují zevrubnou znalost základní literatury k oboru a v jejím rámci klíčových teorií, které se vztahují k výkladu a kritice zvolené profesní orientace; • ovládají základní metody sběru dat, například výzkum kvantitativního typu (survey), kvalitativní metody, využití dokumentů; • ovládají základní metody analýzy dat, například statistický popis, testování hypotéz, kvalitativní analýza; • prokazují schopnost jejich výběru a kritického zhodnocení; • prokazují široké základy obecné teorie i speciálních sociologických teorií; • prokazují pochopení a kritické zhodnocení společenské podmíněnosti sociologického poznání; • prokazují schopnost formulovat projekt výzkumu ve vztahu k potřebám klienta; • osvědčují tvořivou schopnost navrhnout a kriticky vyhodnocovat dílčí řešení sociálních problémů a výzkumných otázek. 	<ul style="list-style-type: none"> • prokazují široké a hluboké znalosti a porozumění sociologickým teoriím, konceptům a metodám, které odpovídají soudobému stavu poznání u nás i ve světě; • disponují rozsáhlými a systematickými znalostmi sociologické teorie i vybraných odvětvových disciplín; • dokládají zevrubnou znalost základní a aktuální literatury oboru, včetně přehledu o specializované, zejména časopisecké produkci; • prokazují znalost různých proudů a stylů myšlení včetně kritického vyhodnocení jejich zdrojů a metodologických důsledků; • zvládají pokročilé metody analýzy dat v oblasti kvantitativního i kvalitativního výzkumu, například Úlohy typu regresní analýzy, faktorové analýzy, typologizační postupy, modelování; • prokazují porozumění předpokladům, podmínkám a omezením tvorby a využití sociologických poznatků; • demonstrují znalost přístupů souvisejících oborů a schopnost mezioborové spolupráce. 	<ul style="list-style-type: none"> • prokazují hluboké porozumění a systematické znalosti teorií, konceptů a metod, které reprezentují současný stav poznání na mezinárodní úrovni; • zvládají orientaci v systému věd a v jejich institucích, včetně znalosti mezinárodních výzkumných sítí; • prokazují hluboké a systematické znalosti a porozumění předmětu a rozsahu oboru odpovídající soudobému stavu poznání; • zvládají orientaci v systému věd a v jejich institucích, včetně znalosti mezinárodních výzkumných sítí; • dokážou navrhnout a používat pokročilé výzkumné postupy v oboru způsobem umožňujícím rozšiřovat poznání oboru původním výzkumem; • jsou schopni rozvíjet a vyhodnocovat teorie, koncepty a metody oboru včetně vymezení nových oborů či směrů bádání nebo jejich zařazení do širší oblasti; • prokazují porozumění systému věd a výzkumným problémům na pomezí oborů; • prokazují porozumění pro výzkumné problémy na pomezí oborů a schopnosti interdisciplinární spolupráce.

Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání

	Bakalářský studijní program	Magisterský studijní program	Doktorský studijní program
	Absolventi studijního programu		
Odborné dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> • zvládají vědeckou metodologii a osvědčují schopnost přinášet nové poznatky, například kromě badatelských projektů může jít o vysoce odborné expertizy nebo zdůvodněné poradenské či evaluační projekty • dovedou zpracovat řešený problém do podoby rozsáhlejšího cizojazyčného odborného textu (výzkumné zprávy, časopiseckého výstupu, kapitoly v monografii), například pravidelná publikační činnost, editorská činnost • svedou připravit kvalifikovaný projekt badatelského výzkumu zaměřený na získání grantu • umějí kvalifikovaně prezentovat výsledky badatelské nebo expertní činnosti na různých fórech • umí rozvíjet a vyhodnocovat teorie, koncepty a metody oboru včetně vymezení oborů nebo jejich zařazení do širší oblasti • umějí navazovat aktivní vědecké kontakty • dokážou připravit a realizovat dlouhodobější cyklus pedagogického působení • demonstrují zevrubnou znalost aktuálního stavu oboru získávanou soustavným sledováním 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládají s využitím odborných znalostí samostatně vymezit a tvůrčím způsobem řešit teoretický nebo praktický problém v oboru • dokážou kvalitně prezentovat výsledky své práce ve vztahu k auditoriím různého typu • umí samostatně řešit komplexní problémy na základě propojení teoretických a empirických metod oboru, například Studie zaměřené na řešení konkrétních sociálních problémů regionální nebo lokální povahy, výzkumy veřejného mínění nebo trhu • dokážou zpracovat řešený problém do podoby rozsáhlejšího odborného textu • umějí získávat nové původní informace, vyhodnocovat je a uchovávat s ohledem na jejich další využití za pomoci nejnovějších technologických postupů, například kromě výzkumných studií může jít o zdůvodněné poradenské zásahy či dílčí expertní stanoviska • dovedou formulovat výzkumnou hypotézu zakotvenou v teorii a navrhnout plán výzkumu pro její ověření • prokazují schopnost navrhovat výzkumné nebo implementační projekty s vyšším heuristickým nebo inovačním potenciálem 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládají vědeckou metodologii a osvědčují schopnost přinášet nové poznatky, například kromě badatelských projektů může jít o vysoce odborné expertizy nebo zdůvodněné poradenské či evaluační projekty • dovedou zpracovat řešený problém do podoby rozsáhlejšího cizojazyčného odborného textu (výzkumné zprávy, časopiseckého výstupu, kapitoly v monografii), například pravidelná publikační činnost, editorská činnost • svedou připravit kvalifikovaný projekt badatelského výzkumu zaměřený na získání grantu • umějí kvalifikovaně prezentovat výsledky badatelské nebo expertní činnosti na různých fórech • umějí navazovat aktivní vědecké kontakty • dokážou připravit a realizovat dlouhodobější cyklus pedagogického působení • demonstrují zevrubnou znalost aktuálního stavu oboru získávanou soustavným sledováním monografické i časopisecké produkce

VZTAHY K OSTATNÍM OBLASTEM VZDĚLÁVÁNÍ

- sociální práce,
- právo,
- ekonomické obory,
- politické vědy,
- mediální studia,
- filozofické vědy a religionistika,
- psychologie.

CHARAKTERISTICKÉ PROFESE A RELEVANTNÍ REGULOVANÉ PROFESE

- vysokoškolský učitel,
- vědecko-výzkumný pracovník,
- analytik ve výzkumných agenturách,
- pracovník v oblasti lidských zdrojů, public relations, institucí v oblasti sociální politiky nebo územního rozvoje,
- analytik či poradce v otázkách organizace, informačních systémů.